

CLOUD JE BUDOUCNOST VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola, Školní 710, 685 01 Bučovice

HELFNI KAMOŠOVI

Autor:	Ivana Hrubá Eliášová	Věk žáků:	II. stupeň ZŠ
Předmět:	Český jazyk Občanská výchova	Počet žáků:	20
Trvání:	20 minut	Pomůcky:	tablety, sešit, aktivita Slova a věty

CÍL

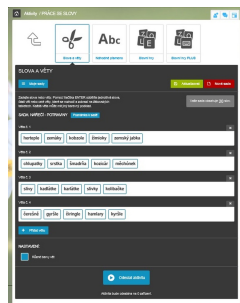
Prohloubení povědomí o rodném jazyce, o vývoji jazyka a nářečích. Diskuse nad současným stavem českého jazyka jako symbolu české státnosti. Mezipředmětová vazba – český jazyk, porozumění textu.

PŘÍPRAVA

Na hlavní stránce vyberte aktivitu *Práce se slovy – Slova a věty*. Připravte si několik vět, do každé věty запиšte slova, která v různých nářečích pojmenovávají stejnou věc (např. *brambory, kobzole, zemský jabka, hertele...*). Počet slov ve větách by měl být přibližně stejný. Počet slov volte podle počtu žáků ve třídě. Počet vět volte podle toho, do kolika skupin chcete žáky rozdělit.

Můžete využít dostupnou sadu *Nářečí – potraviny*. (Moje sady – Dostupné sady – Český jazyk II – **Nářečí – potraviny**)

K aktivitě si můžete v EduBase stáhnout připravený tematický celek *Nářečí*. Zdroje k informacím najdete v *Edubazaru – Základní škola II. stupeň – Výchova k občanství – Nářečí*. Předpokladem k této aktivitě je základní znalost o členění nářečí a jejich znacích.

Nářečí

Vyhledej a zapiš do sešitu:

- Co je to nářečí?
- Jak se dělí nářečí na území naší republiky?
- Znáš nějaká slova z nářečí? Zapiš je.
- Najdi význam těchto slov: crunda, měchačka, kořenáč.

Doporučené zdroje:

- Český jazykový atlas (Ústav pro jazyk český AV ČR)
- Wikipedie
- videa.zmrzl.cz
- Internetový moravsko-český slovník
- Q Sešitů (včetně pořadí CT)

VIL, co to znamená?

1. nekvalitní výrobek	A = alura
2. kopřiva	B = kabele
3. naběračka	C = mūsas
4. hlava	D = žhřena
5. oko na puntčože	E = žufánek
6. taška	F = lebeľa

Nosíme ji na nohou.

A ☐ kožuch

B ☐ jakla

C ☐ škarbál

PRŮBĚH

Učitel si na svém tabletu zobrazí vytvořenou sadu nebo dostupnou sadu *Nářečí – potraviny*, nepotvrdí *Různé barvy vět* a odešle aktivitu na žákovská zařízení.

Každému žákovi se zobrazí jedno slovo. Žáci vytvoří skupinky tak, aby v každé skupince bylo pojmenování jednoho předmětu.

Učitel zkontroluje, zda jsou žáci rozdělení správně.

Žáci si na svých tabletech zobrazí adresu: <http://www.morcevník.cz/index1.htm>

Klepnou na záložku *Najdi slovíčko* a do sešitů zapíší oblasti, kde se dané označení používá (např. Slovácko, Lašsko, Haná...)

ALTERNATIVY

- Učitel pošle na žákovská zařízení materiál *Nářečí* sestavený z tematického celku *Nářečí*, který je dostupný z *Edubazaru – Základní škola II. stupeň – Výchova k občanství*. Žáci si přečtou otázky a zapíší odpovědi do sešitů. Pracují ve dvojici. Poté učitel zkontroluje práci žáků a pošle na jejich tablety testové otázky z materiálu *Nářečí*. Žáci otázky vyřeší a odešlou učiteli vyřešený test. Učitel společně s žáky zhodnotí aktivitu.